

Előfizetési árak és helyben vidéken

Egy évre . . .	12 korona
Félévre . . .	6 korona
Negyedévre . . .	3 korona
Egyes szám ára	12 fillér.

Megjelenik vasárnap és csütörtök reggel.

HATÁRŐR

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Ujvidék.

Pefőh-utca 47. szám,

ahova a lap szellemi s anyagi részét illető közlemények küldendők

Ilyen közleményeket és megkereséseket lapunk nyomdája is elfogad.

Az Országos Függetlenségi és 48-as Párt Délvidéki és Alföldi Függetlenségi Párt Ujvidéki Hivatalos Lapja.

A bukás küszöbén.

Szegény, gyámoltalan mungók, szörnyű nagy bajban vannak. Akármerre esik riadt tekintetük, mindenfelé a pusztulás és megsemmisülés rémképei merednek rájuk. Utólérte őket a végzet, a saját vermükbe estek bele s a verem falára oda van vésve a kérelmelhetetlen és gunyos fölirat: „Nem lehet ám gyereki!”

Azt hitték, hogy ha leitatják és megvásárolják a választók többségét, azután pedig hitvány papézzal meghódítják a Kossuth Ferenc-pártot, amely kútomban égett a vágytól, hogy elcsábítsa magát, —akkor mindjárt szabad a vásár. Könnyen eladhatják az országot; mert a Justh Gyula elnöklété alatt álló függetlenségi és 48-as anyapárt, melyet a választásoknál — Kossuth Ferencékkal összejátszva sikerült megtizedelni, elveszti a fejét és — a magára hagyatottság érzetének lesújtó hatása alatt elcsüggedve — beadja a derekát s utána veti a kötelet az ország sorsának.

Lélektani szempontból nézve és közönséges észjárás szerint nem is volt ez oktalan számítás; mert hiszen a jogos elkeseredettség csakugyan azt diktálta volna Justhéknak, hogy sorsára hagyják ezt a — saját legdrágább érdekei iránt érzéketlen nemzetet; azzal a közmondással nyugtatván meg a lelkiismeretüket, hogy: „minden népnek olyan kormányja van, amilyet megérdemel.”

Szerencsére azonban Justh Gyula és tiszteleire méltó társai magasabb szempontból fogták től a hazafias kötelessé-

güket és úgy gondolkodtak, hogy az a párszázezer hitvány ember, aki a választásoknál nyomorult és alávaló módon eladta magát, nem maga a nemzet; következőképpen nem volna igazságos, hogy a nemzet egy kis töredékének bűnös könnyelműsége miatt az egész nemzet bünhődjék és megfosztassék a demokratikus fejlődés áldásaitól.

Justh Gyula és társai tehát magukra vették azt a nehéz, de magasztos hazafias föladatot, hogy a magyar nép jogait és érdekeit — a hivatalos Magyarország ellenére is — saját testükkel megvédelmezzék. S ezt az önként magukra vett föladatot — melynek teljesítése igazán a legnagyobb önfeláldozással jár — imé, becsületesen és hiven teljesítik is.

Nagy a konsternáció e miatt a kormánypartban és kaposolt részeiben; de nagy a kétségbeesés is. Mert amilyen kétségtelen, hogy a nap az égboltozaton van, ép olyan bizonyos, hogy a mungók napja leáldozott, ha Justhék csak pár hétig is szilárdan és hajthatatlanul állják a harcot. Pusztulni kell Khuennek és jönni kell a választójogi kabinetnek, mert a király nem várhat tovább a kísérletezés problematikussá sikerére. Ha Khuen hamarosan eredményt tudna elérni, akkor senki se lenne nagyobb kegyben oda fönnt, mint ő; de ha kudarcot vall, akkor vele szemben is habozás nélkül alkalmazkodik az osztrák udvari politika hagyományos elvét: „a mór megtette kötelességét, a mór mehet.”

Eötsen tudják ezt a mungók is; éppen ezért siralomházi napjaik utolsó óraiban minden lehető és lehetetlent elkövetnek, hogy megmentse az existenciájukat.

megmondhatunk, hogy szűkebb nyagan nem lesz, de bővebb se igen. Csak legföljebb, hogy nem lesz annyira szűk, mint volt eddig. Az ujjak is nagyobb részt hozzávágottak maradnak, de azért már gyakori a külön szabott ujj is és éppen úgy divatos a rövidített, mint a rendes hosszúságú derékvonal. Tehát itt csak részben való változásokról számolhatunk be.

A várható változásokban talán az a legérdekesebb, hogy az új divatban nagyon sok régi hagyományra fogunk ismerhetni, természetesen kiválogatva a régi dolgokból mindazt, amit fejlett ízléssel új alakíthatunk a régi-ből, anélkül, hogy ezzel valami „merész” divatnak hódolnánk.

A legjobban bizonyítják a sok réginek a feltámadását az új modellek. Itt vannak például mindjárt a felszedett tunikájú aljak; a sok fodor és különösen a bodordisz, amely leginkább tafotából készül. Csak hogy ne gondoljunk ám arra a régi tafotára, amelyet olyan nagyon nehezen lehetett megfékezni. Az új tafota teljesen lágy, nem suhog és akár mintás, akár sem, feltétlenül simulékony, mint a leglágyabb libertiselyem.

Az új tafotából készülnek a legszebb kabátos ruhák és van sima tafota, kétszínű,

Megpróbálkoznak az elnöki erőszakoskodásokkal és ez a próbálkozás talán hetekig szüntelenül fog tartani. Terrorizálják az ellenzéket; egyik perfidiát a másik után követik el és cinikus szemérmelenséggel gázolnak keresztül a házszabályokon, csak hogy felülkerekedhessenek, mert az obstrukció visszaszorításától az ellenzék elcsüggedését és leszerelését reménylik. Közben pedig *egyénenként* veszik elő a küzdő ellenzék tagjait; kikeresik, hogy kinek mi a sebezhető oldala s kit csábítással, kit hizelkedéssel, kit ijesztgetéssel és üldözéssel próbálnak megpuhítani. Még arra a nevetésesen átlátzó fondorlatra is rávetemednek, hogy Khuent, mint nemzeti hőst tüntetik fel, akét Béccsel szemben minden magyar embernek támogatni kell; tehát — mondják — Justhék is szereljenek le, mert most mindnyájunknak össze kell fogni, hogy a grancsárt a bécsi intrika ellen megvédelmezhesse.

Szerencsére azonban a Justh Gyula elnöklété alatt álló függetlenségi és 48-as anyapárt *sokkal hazafiasabb* és sokkal okosabb emberekből áll, sem hogy az ilyen lépvevőkkel meg lehetne őket fogni. A csábításra nem hallgatnak, az ijesztgetéstől meg nem ijednek, a képmutatás meg nem téveszti őket. Elszántan és hiven haladnak a maguk útján és törhetetlenül állanak amellett a hazafias elhatározásuk mellett, hogy a király csakis és kizárólag úgy kaphatja meg, ami az övé, ha ő is megadja a népnek, ami a népe. S mint-hogy a király immár tovább nem várhat, mert katonára halaszthatatlanul szüksége van, a hatalom végre is kénytelen megalkudni a nép igazi képviselőivel és kénytelen kiadni az utat Khuenéknak és a

amelynek „taft changeant” a neve és háromszínű, ez a „taft cameleon.”

A tafotakabátos ruhákhoz derekat is varrnak, ami különösen látogatásokra nagyon alkalmas. Ugyanílyen ruhának nagyon szép az úgynevezett damasztos tafota; a dupla oldalas, nehéz libertiselyem és egy „fleur de soie glacé”-nak nevezett szövödé. Meg kell még jegyeznünk, hogy úgy a két-, mint a háromszínű tafotánál az „ösdí” színösszeállításokat kedvelik, mint például: bronzszint zolddel; ugyanazt lilával stb. elvegyítve, ami jelentékenyen növeli a régi stíl benyomását.

A szoknya eddig meglehetősen háttérbe szorult a maga egyszerűségével. Most annál változatosabb a formája és külön figyelmet kíván. A féloldalu disz, amely a téli divatot olyan jellegzetessé tette, mind kedveltebbé lesz. Féloldalu a szoknya redőzése és féloldalt tűzik fel egy-, két-, sőt háromszorosan is a rézsut pántokat. Nagyon esinos néhány új modell hosszabb vagy rövidebb esipőpánttal, melyhez az oldalrészek nehezebb szövethál simán, könnyebbé szegélyezve vannak hozzá tűzve. Az oldalt hasított nagyon szűk szoknyához, a hasítottba legyezőszerű csipkepliszé van bele illesztve, ami tetszős megoldása a könnyebb mozgás nehéz kérdésének.

TÁRCA.

A divat.

— A Divat Ujság-ból. —

Ez idő szerint mintha csak egyetlen fontos kérdés foglalkoztatná a divattal nagyon sokat törődő nők világát: szűkebb vagy bővebb lesz-e a szoknya; hozzávágott vagy külön szabott lesz-e az ujj; rövidített vagy rendes lesz-e a derék vonala.

„Divat ónagságáról” senki sem tételez fel állhatatosságot; mindenki tudja, hogy széles és bámi áron, de változatosságot akar és így a nyári divattól szinte bizonyosan elvárjuk az újat, a minél meglepőbbet úgy formában, mint vonalban. És mintha ez a sok újság már hirdető is valamiképpen a maga jövőjét. A ki alaposabban nézi az újabb modelleket felfedezhet bár egyelőre esekélyebb, de mindenesetre már észlelhető eltéréseket, melyek mind a nyári divatnak az előhírnökei.

Lássuk már most, mivel felelhetnek arra a legelső kérdésre, hogy szűkebb lesz-e a szoknya vagy rövidebb? Annyit már most

hozzátartozó osztályuralki propagandának.

A mungók tehát az örvény szélén állanak, amely menthetetlenül elnyeli őket. A mostani parlamenti erőszakoskodás, amely hasonló a tolakodó ember kapálódzásához, aki, mikor ki akarják dobni, még az ajtófélfába is belekapaszkodik, hogy mentől tovább maradhasson odabent — csak arra való, hogy a pusztulás proceduráját és a haldoklás kinjait meghosszabbítsa. Amikorra azonban a tavaszi szellő kipattantja a fák rügyeit, akkorra Khuen és táborá már a meg nem érdemelt nyugalomban lesznek, a mungóhad pedig részint szétszalad, részint sóvárgó szemmel keresi majd az új gazdát, aki előtt porba borulhat.

Az új gazdának azonban, ha uralkodni akar, *új erkölcsöket* is kell meghonosítania. Szegény, nyomorult mungókra tehát rossz napok várnak. Mert jövőre korrupcióval és hazaárulással nem lehet ezt az országot kormányozni! Akkor pedig nekik nincs mit keresni többé a fórumon. B. F.

HIREK.

Vár. törvényhatóságunk ma, március 7-én rendes havi közgyűlést tart. Napirendre 48 tárgy van kitűzve.

Ujvidék és Pétervárad között ma szombat óta ismét a hajóhidon át lehetséges a közlekedés. A fahidat ez alkalommal a katonai zenekar indulói mellett adták át a forgalomnak.

Nőegyleti közgyűlés. Az I. ujvidéki nőegylet ez évi (45-ik) rendes közgyűlését e hó 9-én d. u. 4 órakor, határozatképtelenség esetén pedig 23-án tartja.

Hivatalba lépés. Az ujvidéki ipar és kereskedelmi takarékpénztár új. tudvalevőleg Kassovitz Miksát Budapestről választotta meg vezérigazgatójává. Az új vezérigazgató e hó 4-én vette át az intézet vezetését. Fürst J. J. eddigi vezérigazgató mint az igazgatóság elnöke, továbbra is tagja marad az igazgatóságnak.

Egy gyógyszerár áthelyezése. A belügyminiszter megengedte, hogy Herzog István temerini utcai gyógyszerész gyógyszerárát a Buzatér, rézműves, kiszácsi és temerini utcák keresztezéséig áthelyezhesse.

A külön szabott ujj is látható néhány modellen, de hosszú ujj inkább csak a derékban van; a blúz ujjja továbbra is bővebb, félhosszu vagy egészen rövid. A varrást itt is valamilyen dísz fedő oly formában, hogy mégis csak a kimonó ujj kimonó hatását teszi.

Egyetlen előnyét tudjuk az ugynevezett szűkebb divatnak, hogy ugyanis a kevesebb szövetszükséglet folytán: olcsóbb. Így aztán amit a mennyiségben megtakarítunk, azt aminőségére fordíthatjuk. A dísz nem drága, mert hiszen csak a saját anyagából vett fodor, dudor és bodor adja a legtöbb dísz; emellé egy kis himzés, amely házilag is elkészülhet.

A kalapdivatról most rövidesen csak annyit, hogy a nagy kalap továbbra is divatos marad. Változás rajta, hogy míg a kis kalapnak magas a teteje, ezé minél alacsonyabb lesz és mélyebben az arcba téve viselik, mint eddig. Ujdonság a kívül selyem, belől számaforma, ez utóbbi csak a karimán; ebből néhány példányt már a télen is láttunk olyan hölgyeken, akik csak a legújabbat kedvelik, de tavasszal már általánosabb lesz. Ilyen kalapra legszívesebben kócsakförgőt tűznek, minden egyéb dísz felesleges.

Áthelyezés. Dr. Török József polg. isk. tanár a miniszter által a kaposvári kir. tanfelügyelőséghez helyeztetett át szolgálatára. Ezen, előléptetés számba menő áthelyezéssel a komoly törekvés és buzgó tanulási részesült megérdemelt elismerésben.

Március 15. Az ujvidéki magyar kaszinó a március 15-iki ünnepély programjának megállapítása céljából bizottságot küldött ki, melynek eddigi megállapodásai szerint az ünnepély hálaadó istentisztelettel kezdődik, melyet — a Mayer-féle vígadóteremben — ének, szavalat s ünnepi beszédből álló ünnepély követ.

Eljegyzés. Kovács János ny. kir. kat. magyar főgimn. tanár kedves és szeretetreméltó leányát: Jankát eljegyezte Sass Nagy Lajos budapesti tanár.

Népgyűlés. Az ujvidéki szociáldemokratapárt, minthogy a tervezett körvonulást a rendőrség, illetve felebbezés folytán a tanács nem engedélyezte, csupán csak népgyűlésre szorítkozott az általános, egyenlő és titkos választójog melletti állásfoglalással. A munkás otthonból teljes esendben, méltóságteljesen vonultak fel sok száz főre rugó ötös csoportokban s ugyanily méltóságteljes, komoly volt a Mayer vígadótermében lefolytatott népgyűlés is. Az összes szónokok: Hajdu Sándor, Boros Mihály (magyarul), Simon Henrik Sövérdöl (németül), Glócin Mita és Vukicsevi (szerbül) az általános, egyenlő és titkos választójog szükségességét fejtegették és bizonyították. A népgyűlés oszlása, a rendkívül nagy számban megjelentek távozása is teljes rendben és esendben történt.

Kinevezés. Fritsche Emil pancsovai postagyakornok az ujvidéki posta- és táviró. hivatalhoz segédtiszté nevezetett ki.

Biztosítás. Ujvidék sz. kir. város a tulajdonát képező összes épületeit és ingóságait az Adria biztosító társulatnál, melynek főügynöke Ujvidéken: Loshitz Miksa (Petőfi u. 14.) 2 millió 853,300 korona erejéig biztosította tűzkár ellen.

Urania előadás. A tüdőbeteg gondozó egylet addig is, amíg segélyező tevékenységét megkezdheti, felvilágosító, oktató szerepét akarván betölteni, a tüdővészről március folyamán Urania-előadást rendez. A felolvasás szövegének szerzője ujvidéki ember, dr. Juba Adolf egyet. magántanár, aki kilátásba helyezte, hogy amennyiben ideje megengedi, a darabot maga olvassa fel.

Az állami italmérségi jövedékről szóló 1899. XXV. t. c. 17. §-a értelmében az italmérségi illetéket Ujvidék város területére másodfokban megállapítani hivatott italmérségi illeték felszólamlási bizottság az 1912—1914. időszakra vonatkozó tárgyalásait Ujvidéken 1912. évi március hó 8, 9, 11. és 12. napjain d. u. 4 órakor a városházán fogja megtartani.

Gyógyíthatatlan betegségnek tartották évszázadok óta az Epilepsziát. E régi hit azonban újabbban elveszté jogosultságát, mivel megbízható értesülésünk van arról, miszerint egy budapesti speciálista orvos tudományos alapon és bevált módszer szerint gyógyítja az epileptikus betegeket és e módszerével a baj gyökeres gyógyítását teszi lehetővé, mit a gyógyult esetek nagy száma bizonyít. Ez orvos Dr. Szabó B. Sándor (Budapest Nagykorona-utca 18), kigyógyulást keresőknek díjtalanul ad felvilágítást.

Öngyilkossági kísérlet. Spang Péter női szabó neje állítólag családi viszálykodás feletti elkeseredettségben e hó 4-én a Dunába vetette magát, de onnan csakhamar kimentették.

Halálozás. Varga József városi utmester neje, szül. Stengl Eleonora e hó 2-án hosszas szenvedés után, életének 34-ik évében meghalt.

Uj Dmke-fiók. A Délm. Közműv. Egylet Baján fiókegyesületet akar szervezni s e célból tárgyalásokat folytat a város mérvadó köreivel.

Uj püspök A király előzetes beleegyezésével X. Pius pápa Dr. Horváth Győző kalocsai kanonokot, az érseki nagyobb papnevelő-intézet rektorát a kalocsai érsek mellé segédpüspökké nevezte ki. Az új püspök felszentelése előreláthatólag husvét után lesz.

Elhunyt közs. jegyző Mirkovits Ljubomir közs. jegyző rövid szenvedés után, munkás életének 54-ik évében meghalt. Az elhunyt 1895 óta volt Kölpény jegyzője s úgy a község, mint fellebbvalóinak megelégedését, elismerését vivta ki szorgalmas, buzgó és lelkiismeretes munkásságával. Nejét néhány hét előtt vesztette el s úgy látszik ez a csapás törte meg. Temetésén jelen volt az egész község, a járási főszolgabíró, a jegyzői kar s képviselőileg a B. Bodrog vm. jegyzői egylet.

Községi orvosnő a Bácskában. Dr. Blazsek Emilia, a kolozsvári tudományegyetem klinikáján működő női tanársegéd Szentfűtőp képviselőtestülete által egyhangulag megválasztott a megüresedett közs. orvosi állásra. A megválasztott orvosnő nemcsak kitűnő orvosi, hanem külön műtői oklevéllel is bír, 2 évig gyermekklinikán, 2 évig sebészeti klinikán működött, legutóbb 1 és fél évig a kolozsvári klinika szülészeti osztályán mint tanársegéd volt alkalmazva.

Uj vasut. Gfrerer—Schook—Grossmann budapesti cég új helyi érdekű vasut építésére kapott engedélyt. Az új vonal Tündéresről kiágazólag Alsó-, Felsőkbabol, Mózser és Sajakgyörgye községeken át Zsabyúg megy. A vonal felmérése foly s az új vicinális 1913-ban lesz a forgalomnak átadva.

Borzalmas öngyilkosság. Horgác Benjamin 73 éves szenttamási lakos, ki mindkét lábára teljesen nyomorék volt, életuntagságból az árnyékszék félfájára felakasztotta magát; teljes 3 óráig kilódott élet s halál között, míg kiszenvedett.

B. Bodrog vmege állategészségügye febr. 28-án. Lépfene: Szatpár, Ujverbázi Szenttamás, Káty; veszettség: Szond; Szentfűtőp, Kuczora; takonykór és bőrféreg: Veprod, Péterréve, Palona, Ada, Mohol; rühkór: Paripás, Kuczora, Péterréve, Okér; sertésvész: Doroszló, Regőce, Ujsóve, Boldogasszonyfalva, Szabadka, Ujvidék, 1-1 Bácsföldvár, Csantavér 2-2, Szépliget 5, Órócz 6, Bukeszi, Dunacséb 7-7 udv.

Erdekes statisztika. Zsabya község borítaladó fogyasztási kerületében 1911-ben elfogyasztottak 1238 hl. bort, 2000 hl. sört és 500 hl. pálinkát, melynek hozzávetőleges pénzbeli értéke összesen 166, 400 korona. Az évi összefogyasztásból egy-egy személyre (a csecsemőket is beleértve) évente átlag 16. 8 l. bor, 26. 7 l. sör és 6. 7 l. pálinka esik. A pénzbeli összes érték évenként és személyenként 22 k. 19 f. Ez a szeszfogyasztás 26 korlátlan és 3 kis kimérés között oszlott meg.

Titkos kivándorlási ügynök. Szremác Milovanné már régóta foglakozik hivatásszerűen a kivándorlásra csábítással. Sikertült már nem egy könnyen hívőt lépre vinnie. Legutóbb azonban rajta vesztett. A határrendőrség közegét tetten érték, mire 30 napi elzárásra és 300 kor. pénzbüntetésre ítélték.

Féltékony vetélytárs. Kuevorszki Péter szíváci lakosnak szép mennyasszonya volt

SALVATOR kiváló bor- és lithiumorvosságos gyógyforrás

vese- és hólyagbajoknál, köszvénynél, cukorbetegségnél, vörheneynél, emésztési és télegzési szervek hurutjainál kitűnő hatása. Természetes vasmentes savanyúvíz.

Kapható ásványvízkereskedésekben és gyógyszerárakban. SCHULTES AGOST Szinye-Lipóci Salvatorforrás-vállalat Budapest, V. Rudolf-rakpart 8.

a kit Acsanszki János is szeretett. Békés, lovas uton nem tudván a dolgot elintézni, a féltékeny Kuczorszki felkereste Acsanszkit és kérészeríteni akarta a visszavonulásra. Mikor ez nem sikerült, Kuczorszki forgópisztolyal rálőtt Acsanszki, aki a pisztoly láttára szaladni kezdett s így a lövés csak a sarkát érte.

Mezőgazdasági többtermelés és kereskedelem. Ezen címen az Országos Magyar Kereskedelmi Egyesület széleskörű szaktanácskozást tartott március 5-ik és következő napjain naponta délután 4 órakor a Pesti Lloyd Társulat dísztermében (V. Mária Valéria u. 12.) Az ankének célja annak megállapítása, hogy milyen feladatok hárulnak a magyar kereskedelemre a mezőgazdasági termelés fejlesztése terén és hogy ebből a nagy gazdasági munkából a kereskedelem milyen módon veheti ki az őt megillető részt. Az egyesülés a szaktanácskozásra meghívta a kereskedelmi és földmivelésügyi minisztériumon kívül az összes nagyobb mezőgazdasági, ipari és kereskedelmi képviselőket, a törvényhatósági és rendezett tanácsú városokat, a földmivelésügyi minisztérium a szakértőket, akik a kérdéssel elméletileg vagy a gyakorlatban foglalkoztak. A szaktanácskozás iránt igen nagy érdeklődés mutatkozik nemcsak ipari és kereskedelmi, de mezőgazdasági körökben is. Az egyesülés a szétküldött meghívókhoz egy füzetet mellékel, amelyben foglaltatnak részben az Egyesülés tisztikara, részben pedig kiváló szakértőik által készített előadói dolgozatok, melyek az ankétan lefolytatandó vita alapjául szolgáltak. Az ankét tárgyalásainak jegyzőkönyvét az Egyesülés ki fogja nyomtatni, a nagy nyilvánosság elé fogja hozatani és az ott elhangzottak figyelembevétele érdekében gyakorlati akciókat fog indítani. Az ankét, tekintettel a felszólalásra jelentkezők nagy számára, valószínűleg 3-4 napot fog igénybe venni.

A csajkás községek földbirtoka. A vármegye vezetősége a Csajkás községek tulajdonát képező földbirtokok kezelését az u. n. rétkelő bizottság kezében hagyta és nem engedte meg a községeknek, hogy a saját vagyoniukat — törvényes jogukhoz képest — maguk kezelhessék. Mint most egy hivatalos tudósítás hírül adja, a belügyminisztérium a törvényes jognak megfelelően intézte el a kérdést, amennyiben — főispán és a vármegyei kormányzat határozott ellenzése dacára — elrendelte a kérdéses földeknek a községek kezelésébe leendő átadását.

Játék közben megölte. Simonits Antal öbesei földműves 11 éves György nevű fia az utcán több kislánnyal játszadozott. Játék közben a gyerekek csufolódni kezdtek, mire Simonits felkapott egy tégladarabot és azzal a kis Müller Katicát úgy találta halántékán, hogy másnapra meghalt.

Uj mozi. Klotz Károly az Apolló mozi agilis igazgatója a jövő hónap megvált állásától s a korzón, a Menrath palota mellett egy pazar berendezésű mozi létesít.

Vasutas lakások. A kereskedelemügyi miniszter igen üdvös és human tervvel foglalkozik, mikor a vasuti alkalmazottak részére az országos alap terhére olcsó lakásokat szándékozik építtetni. A mindenesetre nagyszabású terv kivitele körülbelül 30 millió koronába fog kerülni. Kamatozását a vasutasok lakbéréi fogják fedezni.

Torzsa nem pángermán. Torzsa község képviselőtestülete határozatot hozott, melyben tiltakozva az ellene pángermánosság miatt emelt vád ellen, kijelenti, hogy a két tanítójuk egyenként 400 kor. fizetésjavítása kizárólag azok nemes, hazafias és lelkiismeretes betöltött hivatásának a mai drága életviszonyok melletti honorálására s hogy az állítólagos német kérvény a benyújtott magyar kérvénynek szövegszerű fordítása azon célból, hogy a képviselőtestület magyarul nem tudó tagjai is megértsék.

Ügyetlen, elítelt pénzhamisítók. Goszpodinaczkij Sztevo öbesei gépfűtő és Blazsarik öbesei napszámos a szabadkai vásáron pénzhamisító gépet vásároltak, mely hasznavehetetlennek bizonyult, mert a rajta

készült hamisítványok oly rosszak voltak, hogy forgalomba sem hozhatták. A nagykindai vásáron eladták a gépet Bálint Imrénnek. Ez azonban csulásért feljelentette az elárúsítókat s a szegedi törvényszék Goszpodinaczkij csulásért 2 havi, Blazsarikot pedig 1 havi fogházra ítélte.

— Ragályos betegségek ellen hogyan küzdünk az iskolában és a lakásban. Az utóbbi időben oly nagyszámu vörheny (skarlát) difteritis megbetegedések fordultak elő Berlin város iskolás gyermekei között, hogy egész osztályokat sőt egész iskolákat kellett bezárni. Hogy e veszélyes betegségek további terjedését sikeresen megakadályozzák, szükségesnek találta az iskola vezetősége a gyermekek szüleinek támogatását kikérni. Ezen célból mindazon gyermekek kik azon osztályhoz tartoznak, melyben megbetegedések előfordultak, szüleik részére *jelző lapot* kapnak amelyben a követendő eljárásról kioktatják a szülőket. A megbetegedések elkerülésére a szülőknak ajánlják hogy a gyermekek száját és torkát naponta háromszor fertőtlenítő szájvízzel kiöblítsék (pl néhány csepp *fodormentha Lysoformmal* egy pohár vízben) és a test tisztántartásáról szappanos mosás, valamint alsó és felső ruha gyakori váltása alapján gondoskodjanak.

Csak Mauthner magvakat vásárolnak helyesen gondolkodó, számító gazdák és kertesek még akkor is, ha mások olcsóbbak volnának, mert tapasztalatból tudják, hogy csakis a magvak rovására és a vevők kárára lehtséges. 3-10

Felelős szerkesztő: **Zanbauer Ágoston.**

Laptulajdonos az ujvidéki függetlenségi és 48-as párt.

No most lega jabb magad is tapasztald,

hogy Fáy valódi sződeni ásványpasztillája nem hagyja cserben az embert s hogy még a legkésőbbbejött helyzetben is csodát művel. Ma pompásan énekelte, pedig tegnap nem is volt hang a torkodban s ezt csak a sződeninek köszönheted. Fáy valódi sződenije a gyógyszerárban, ásványvizkereskedésben és drogériában 1 korona 25 fillérért kapható. Ne hagyjon utánzatot magára erőszakolni. 1-2

Kathreiner
bevásárlásánál
iggyeljünk arra, hogy
a valódi eredeti csomagot
Knepp plébános archépé,
vel mint védjegyet és
Kathreiner névvel hajjunk
számtalan értéktelen
utánzatot letessük.

Kathreiner
szerecsét hoz a hádba.

Nyiltér*)

Az Ujvidéki Közlöny f. hó 3-iki számában közzétett nyilatkozatra, bár arra reflektálnom sem kellene, a való tényállás előadása céljából, a következőket jegyzem meg. A magyarfaló kifejezésre nem is reagálok, ezt majd a bíróság fogja eldönteni.

*) E rovatban közöltékért nem vállal felelősséget a szerkesztőség.

A nyilatkozat további részének elferdítése magára a nyilatkozat írójára vall, aki talán álmában látta, vagy a nemrég lefolyt szurkálás behatása alatt állott, amidőn azt írtá rólam, hogy őt leszurással fenyegettem. Ennyit a tiszta igazság kedvéért.

Szabó István
fodrász.

Nyiltér.*)

A zombori márvány és gránit kidolgozói társulat igazgatóságának Szerbiában: Matits, Popovits és tsai.

Az önök elvetemedett kifakadásai folytán, melyeket úgy titokban mint nyíltan ellenünk használtak, az önök törvényesen és szabályszerűen megválasztott igazgató és tényleges tulajdonosa ellen, jelesen Popovits Mihály ujvidéki és ellenem — Matits Lyubomir kőfaragó sabáci lakosok ellen (Szerbiában), kénytelenek vagyunk önöknek ez uton válaszolni.

Eme kifakadásait önök a legdurvább módon tették és teszik, a mit csakis romlott emberek arca tehet. Azt tették Szerbiában és ugyanazt teszik most ott maguknál Osztrák-Magyarországon, azt mondván, hogy a pénzt mi vettük fel és tettük tönkre s ily hazugságokkal a hiszékenyeket elámitották és elámitják, csak hogy kettőnknek ártsanak.

Ez okból ime nyíltan, én Matits Lyubomir mint II-od igazgató és tulajdonos válaszolok az önök kifakadásaira.

Sajnálom, ha az egylet többi kültagjai, a kik véletlenül nem tartoznak ide az ezen ránk nézve törvénytelen igazgatóságba, úgy tekintenek ezen nyílt irásomat és támadásomat, mintha őket sértésem, miután én némelyeket közülök nem is ismerem. Azért én csupán azokat a tagokat említem az ugynevezett zombori igazgatóságból, a kiket sürűben érintkeztem és ügyködésüket figyelemmel kísértem.

A zombori igazgatóság-(nak) részére senki sem vett fel pénzt, mert erre senkit meg nem bíztak, miután a bánya vállalaton volt saját pénztárosuk, akik a zombori igazgatósággal együtt a pénzt tönkre tették. Ezen igazgatóságban voltak: Neducsin Győka, pálinkafőző Jovanovits Szimo könyvkereskedő N. Kikindáról, Dr. Lalosevits, Dr. Bugarszki, Novakovits tanár és Georgijevits Koszta Zomborból. A pénz költve és felvéve lett minden meghagyásunk nélkül; mi ketten sem nem bíztunk, sem pedig az egylet pénztét sosem láttuk kezeiukbe, kivéve fizetéseinket, a melyet szintén nem kaptunk s amelylyel az igazgatóság még máig is adósunk.

A zombori igazgatóságtól az urak a pénzt ellenőrzésre, utazásokra, fürdői szórakozásokra és boraválókra költötték el, hogy ez által Szerbiában ellenünk, mint törvényes igazgatói és tulajdonosai ellen ellenségeket szerezzenek.

A pénzmaradvánnyal maguk elszámoltak, tekintvén, ha a pénzt Szerbiába hozzák és eldobálják, hogy ezért egyikük a kettőnk közül fog felelni és ha hibájukat ránk róják, hogy azt valaki elfogja bínni és hogy ezen modern bányáinktól meg fognak fosztani, mert ezen igazgatóság az első napoktól már csaláson tört a fejét. Erről tanuskodik az a 10 000 korona is, melyet szerződés értelmében kötelesek lettek volna felizetni s ilyen volt a szóbeli szerződésünk is.

De midőn mi ketten Zomborba jöttünk, hogy a szerződés értelmében a pénz felizetessék, a rátküldött igazgatóságtól, jelesen Dr. Lalosevits-től és Novakovits Izidor tanártól azt a feleletet kaptam, hogy nem adósom, a perre utasítottak, mondván, hogy a szerződésben ez nincs kikötve, habár mi mint tisztességes emberekkel szóbelileg kikötöttük. Ebből kiténik a társaság becsülete és az ő szándékuk, hogy mindjárt kezdetben csalásra gondoltak.

Ime, ti társaság kültagjai Matits, Popovits s a többiek, ki lopta meg és tette tönkre pénzeteiket. Ezt tette az ön igazgatósága, me-

*) E rovatban közöltékért nem vállal felelősséget a szerkesztőség.

lyet önk választottak s én Matits Lyubomir kihivom (osigatom) a zombori igazgatóságot, hadd pereljen bennünket bármely bíróságnál. Mi meg fogunk felelni azért s még többet mondunk a bíróság előtt.

Azt hiszem, hogy ez elég lesz önöknek zombori igazgatóság, hogy több kifakadásával Szerbia ellen, a szerb vállalat és szerb áru ellen az idegen piacon kevesebbet henecegjen.

Matits Lyubomir

kőfaragó és a podrinnyi márványbányák bérelője.

1912. 42. végrh. szám.

Árverési hirdetmény.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-c. 102. § értelmében ezennel közhírré teszi, hogy az újvidéki kir. járásbíróságnak, 1911. évi Sp. I 916/3 számú végzése következtében Dr. Kovács Bódog újvidéki ügyvéd által képviselt Weisz Leó újvidéki bej. özég javára 395 k. f. s jár. erejéig 1911. évi december hó 4-én fogantatosított kielégítési végrehajtás útján le- és felülfoglalt 1550 kor. becsült és következő nem igényelt egy széna gyűjtő gép. 100 m. mázsa esőves kukorica és 2 ökör nyilvános árverésen eladottnak. Mely árverésnek az újvidéki kir. járásbíróság 1911. évi Sp. I 916/5 számú végzése folytán 395 kor. tőkékövetelés, ennek 1911. évi Aug. hó 15 napjától járó öt százalékos kamata, óvasi, egy harmad százalékos váltódíj és eddig összesen 139 kor. 80 fill.-ben bíróság már megállapított költségek erejéig, alperes öfuitaki szállásán 1912. évi március hó 18 ik napjának délelőtti 10 órája határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-c. 107. és 108. § ai értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek, szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le- és felülfoglaltatták és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t.-c. 120. §. értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Ujvidék 1912. évi március hó 3. napján.

Basch Sándor.
kir. bír. végrehajtó.

Hirdetmény.

A róm. kath. hitközség Kosuth Lajos utca 30 szám alatt épülő bérpalotájában 1912. május hó 1-re különféle bolthelyiségek pinceraktárral, 1912. augusztus hó 1-én pedig 2 négy szobás urilakás kiadók.

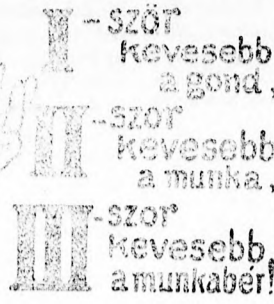
A tervek a hitközség irodájában bármikor megtekinthetők s ugyanott a szükséges többi felvilágosítások is megadatnak.

Balla Árpád

I-só syndikus.

Ha „FORHIN“-nal permetez,

mert a „FORHIN“ a sokszorta megjavított.

BORDÓI KEVERÉK

kész állapotban!

Nagyon erősen tapad a nedves levélre is, bármily harmatnál is permetezhet vele. Semmi üledéke nincs. Szántalan elismerő nyilatkozat: „Gyártjuk az eddig dr. Aschenbraudt szabadalmát képezett Rézkenport és bordói port is. Kérjen ingyen és bérmentve leírást a

FORHIN gyártól, Budapest, VI., Váci-ut 93.

A nagy hidegek rendkívül elősegítették az összes ragályos betegségek elterjedését.

Tény, hogy a

KANYARÓ

vörheny, tifusz, himlő és egyéb ragályos betegségek az idén fokozottabb erővel léptek fel mint más években, miért is szükséges, hogy minden háztartásban egy fertőtlenítő szer kéznél legyen. A jelenkor legmegbízhatóbb fertőtlenítő szere a

LYSOFORM

szagtalan, nem mérgező, olcsó és eredeti üvegekben 80 fillérért minden gyógyszerárban és drogeriában kapható. Hatása gyors és biztos, miért is az összes orvosok beteganyag fertőtlenítésére, antiszeptikus kötőzéseknel (sebeknél és daganatokra), kéz és arcmosásra és ragályok elhárítására, nőknek altesti irritációra stb. mindenkor ajánlják.

Lisoformszappan

finom, gyenge pipere-szappan, lysoformot tartalmaz és antiszeptikus hatása. Alkalmazható a legkényesebb bőrre, sőt csecsemőknel is; szépíti, megpuhítja és illatosítja teszi a bőrt. Egy kísérlet és ön a jövőben kizárólag ezen szappant fogja használni. Darabja 1. k.

Fodormenta-Lysoform

erősen antiszeptikus hatású szájviz. Szájbüzt rögtön és nyomtalanul eltüntet és a fogakat konzerválja. Használható továbbá orvosi utasítás szerint toroklobnál, gégebántalmaknál és nátha esetén gurgulázásra. Néhány esep elegendő egy fél pohár vízre. Eredeti üvege 1 korona 60 fillér.

Az összes lysoform készítmények kaphatók minden gyógyszerárban, drogeriában és újabbban a jobb fűszerkereskedésekben is. Kivánatra bárkinek ingyen és bérmentve megküldjük az „Egészség és fertőtlenítés“ című érdekes könyvet.

A hol Lysoform nem volna kapható, oda közvetlen is küldünk 6 korona előzetes bevétele esetén 3 üveg Lysoformot, 2 darab szappant és egy üveg szájvizet.

Dr. Keleti és Murányi
vegyészeti gyára Ujpesten.

A legkiválóbb fajta, nemesített

Gyümölcsfák

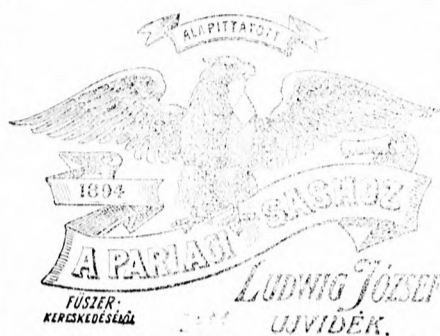
kaphatók

Hoffmann Ignác Szeged új-szegedi faiskolájában.

Telefon szám 175

Árjegyzék ingyen és bérmentve.

1-8

ajánlja dusan felszerelt fűszer, kávé, tea, rum, ásványvizek és magyarádi hegyaljai borok nagy raktárát. Különösen figyelembe ajánlja szőlősgazdáknak a nálá kapható „Kontinentál“ nevű szőlőjótógumit, mely a maga nemében páratlan s a legrosszabb időben is tart. Erről számos elismerő levél táuszkodik. Különösen ajánlja továbbá a „Saxonia“ rézgálicot, mely 96%-os, raffiút stb.

Dus választéka

van konyhakerti magvakból is, melyeknek csiraképességeért jótáll.

Árjegyzékkel ingyen és bérmentve szolgál.

3-40

III. kir. dohány, szivar, okmány s postabélyeg áruda

Eladó ház.

Dr. Tamkó Károly veprődi községi orvosnak Ujvidéken II. Rákóczi Ferenc utca 120. szám alatt háza eladó, illetve május hó 1-jére bérebe kiadó.

Közelebbi tudakozódások Vasdényei Gábor rendőrkapitánynál.

Intelligens utazót,

fiatal és óvadékképes utazót, ki a magyar és német nyelvet teljesen bírja, templomi szerek árusítására, azonnal felfogadok. Jó beszéd-képesség, jó modor szükséges.

Vranits és Tausch
templomi szerek raktára Ujvidék, duna utca 15.

FÉRFIDIVAT ÜZLETI SEGÉDET,

ki szerbül, horvátul, németül és magyarul beszél, 28 éven alul, keresek. Ajánlatok eddigi működéséről, stb. lehetőleg fényképpel, Vilim Vogel címére Eszék, intézendők.

3-3